

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Veroniky Křest'anové, Dr., soudkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudce JUDr. Tomáše Novosada ve věci

žalobce: **[Jméno][Příjmení]**, narozený dne xxx bytem xxx
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Poledne, Ph.D.
sídlem Maiselova 38/15, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Česká televize**, IČO 00027383 sídlem
Kavčí hory, 140 70 Praha 4

o ochranu osobnosti,

k odvolání žalobce a žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 28. března 2019, č. j. 16 C 233/2017-136, ve znění opravného usnesení ze dne 16. července 2019, č. j. 16 C 233/2017-183,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku I **potvrzuje**.
- II. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku II **potvrzuje** v rozsahu, ve kterém bylo uloženo žalované, aby odstranila z internetových stránek žalované xxx z příspěvku obsaženého v pořadu Události, původně vysílaného dne xxx od 19.00 hod., pod názvem „Xxx“, výrok F. B.: „Xxx, a dále část výroku redaktorky Z. S. „xxx x xx xxx“; ve zbývajícím rozsahu se rozsudek soudu prvního stupně v tomto výroku mění tak, že se žalobní požadavek na odstranění předmětného příspěvku zamítá.

- III. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku III **mění** tak, že se zamítá žaloba na uveřejnění omluvy žalované následujícího znění:

„Česká televize se omlouvá [Jméno][Příjmení], že dne xxx a ve dnech xxx uveřejnila v pořadu Reportéři ČT v reportáži nazvané Xxx. nepravdivá a manipulativní tvrzení, že [Jméno][Příjmení], označený za hlavního představitele tzv. skupiny Xxx, stál za spácháním podvodu v Xxx, či že se jiným způsobem podílel na spáchání podvodu v Xxx, že [Jméno][Příjmení] zajišťoval přípravnou nebo jinou fázi spáchání podvodu v Xxx, a že kontroloval jakýkoliv z uzlů nezbytných pro spáchání podvodu v Xxx, včetně banky přes kterou peníze otekly.“

- IV. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výrocih IV a V **mění** tak, žalovaná je povinna uveřejnit do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku v pořadu Události anebo v jiném pořadu v časovém rozmezí mezi 19.00 hod. až 19.45 hod., na programech ČT1 a ČT24 omluvu následujícího znění:

Česká televize se omlouvá [Jméno][Příjmení], že dne xxx uveřejnila v pořadu Události v příspěvku nazvaném „Xxx“ nepravdivá a manipulativní tvrzení, že [Jméno][Příjmení] je odpovědný za vytunelování Xxx, že se [Jméno][Příjmení] podílel na spáchání podvodu v Xxx, že se [Jméno][Příjmení] podílel na tom, že Xxx nakoupily akcie firmy Xxx, a že v důsledku transakcí, na kterých se podílel [Jméno][Příjmení], zkrachovaly bankovní domy.

Ve zbývajícím rozsahu, tj. co do zamítnutí omluvy za výrok, že xxx xxx [Jméno][Příjmení] kteří se s [Jméno][Příjmení] podíleli na finančních transakcích, byla pravomocně odsouzena, se napadený rozsudek potvrzuje.

- V. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

- Žalobce se **žalobou** podanou dne 4. prosince 2017 u Obvodního soudu pro Prahu 4 jako soudu prvního stupně domáhá proti žalované uložení povinnosti odstranit z jejích internetových stránek reportáž obsaženou v pořadu Reportéři ČT, původně vysílanou dne xxx od 21.25 hodin, nazvanou „Xxx“. V souvislosti s touto reportáží se žalobce domáhal po žalované omluvy za to, že v uvedeném pořadu a reportáži uveřejnila nepravdivá a manipulativní tvrzení, že [Jméno][Příjmení], označený za hlavního představitele tzv. skupiny Xxx, stál za spácháním podvodu v Xxx, či že se jiným způsobem podílel na spáchání podvodu v Xxx, že [Jméno][Příjmení] zajišťoval přípravnou nebo jinou fázi spáchání podvodu v Xxx, a že kontroloval jakýkoliv z uzlů nezbytných pro spáchání podvodu v Xxx, včetně banky, přes kterou peníze otekly. Dále se žalobce domáhal odstranění příspěvku obsaženého v pořadu Události, původně vysílaného dne xxx od 19.00 hodin, nazvaného „Xxx xxx Xxx“ z internetových stránek žalované. Za tuto reportáž žádal též omluvu za nepravdivá a manipulativní tvrzení, že se [Jméno][Příjmení] podílel na tom, že Xxx nakoupily akcie firmy Xxx, a že xxx xxx [Jméno][Příjmení] kteří se s [Jméno][Příjmení] podíleli na finančních transakcích, byla pravomocně odsouzena, a že v důsledku transakcí, na kterých se podílel [Jméno][Příjmení], zkrachovaly bankovní domy.
- Žalobce spatřuje zásah do svých osobnostních práv v důsledku uvedení nepravdivých a neúplných skutkových tvrzení, která jsou vůči němu difamační a manipulativní a jejichž celkové vyznění neodpovídá pravdě. V reportážích žalovaná žalobce obviňuje, že se podílel na podvodném jednání, v jehož důsledku byly vyvedeny peníze z Xxx, přičemž toto žalobci nebylo nikdy prokázáno. Žalobce nerozhodoval o shromáždění peněžních prostředků v Xxx, neřídil a nekontroloval transakce ani banky, jejichž prostřednictvím byly z Xxx vyvedeny finanční prostředky. Nebyla mu prokázána odpovědnost za vytunelování Xxx. Část reportáže, ve které se uvádí, že xxx xxx žalobce,

kteří se s žalobcem podíleli na sporných finančních transakcích, byla pravomocně odsouzena, avšak žalobce dosud nebyl odsouzen k trestu odnětí svobody, vybočuje z mezí řádného výkonu svobody projevu. V obou reportážích byly manipulativním způsobem použity archivní záběry, diváci mohli nabýt dojmu, že žalobce je za podvodné jednání v Xxx odpovědný a je osobou, která se podílela na trestné činnosti. Žalobci vznikla jednáním žalované nemajetková újma, kterou žádá odčinit odstraněním uvedených reportáží a omluvou.

3. **Žalovaná ve vyjádření k žalobě** sdělila, že žalobou uplatněný nárok neuznává, a to ani zčásti. Odkázala zejména na zpravodajskou licenci, v jejímž rámci informovala veřejnost o případu Xxx, který znamenal velké finanční ztráty pro mnoho investorů a nebyl adekvátně objasněn. Žalovaná veřejnosti poskytovala informace o tom, jak mohlo docházet k zneužití různých privatizací, privatizačních kroků a případně tunelování fondů. Použité informace si žalovaná řádně ověřovala, při použití archivních záběrů je vždy označila datem původního vysílání, případně datem popisované události, cílem bylo připomenout divákům nové informace v kontextu s těmi předchozími. Žalovaná vycházela z obsahu soudních rozhodnutí a z výpovědí svědků. Jméno a příjmení žalobce bylo uvedeno v souvislosti s jeho postavením ve skupině Xxx, což je veřejně známá informace. Podvodné jednání bylo popsáno v souvislosti s transakcemi, při kterých byly vykoupeny v krátké době akcie drobných akcionářů v hodnotě 1,25 miliardy korun, přičemž Xxx pro Xxx pracoval jako makléř a prodej akcií propagoval. K vyvedení finančních prostředků z Xxx došlo prostřednictvím tzv. „bílého koně“, pana V.F. (nyní V.V.), součástí těchto transakcí byl i nákup téměř bezcenných akcií Xxx. Žalovaná v reportážích použila ověřené informace z trestních řízení, výpovědí svědků a z veřejných rejstříků. Jednala v souladu se zákonem i s Kodexem České televize, neporušila zásadu presumpce neviny ani jiný podobný princip. Z uvedených důvodů žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby a přiznání náhrady vynaložených nákladů.
4. **Soud prvního stupně** rozsudkem označeným v záhlaví tohoto rozhodnutí vyhověl žalobě na odstranění obou reportáží (výrok I a II). Dále uložil žalované povinnost se omluvit žalobci za vyjádření uvedená v reportáži ze dne xxx, v plném rozsahu žádané a výše citované omluvy (výrok III). Částečně vyhověl i žalobnímu požadavku na omluvu za příspěvek odvysílaný v rámci pořadu Události dne xxx pod názvem „Xxx xxx Xxx“, a uložil žalované povinnost omluvit se žalobci za to, že v tomto pořadu uveřejnila nepravdivá a manipulativní tvrzení, že [Jméno][Příjmení] je odpovědný za vytunelování Xxx, že se [Jméno][Příjmení] podílel na spáchání podvodu v Xxx (výrok IV). Zamítl žalobu na zveřejnění omluvy, že žalovaná v uvedeném příspěvku „Xxx xxx Xxx“ odvysílaném v rámci pořadu Události dne xxx uveřejnila nepravdivá a manipulativní tvrzení, že se [Jméno][Příjmení] podílel na tom, že Xxx nakoupily akcie firmy Xxx a že xxx xxx [Jméno][Příjmení] kteří se s [Jméno][Příjmení] podíleli na finančních transakcích, byla pravomocně odsouzena a že v důsledku transakcí, na kterých se podílel [Jméno][Příjmení], zkrachovaly bankovní domy (výrok V). Posledním výrokem VI soud prvního stupně uložil žalované zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 34 912 Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho zástupce.
5. Takto rozhodl soud prvního stupně na základě skutkových zjištění a právní argumentace, které jsou uvedeny v písemném odůvodnění napadeného rozsudku a které není třeba v zájmu stručnosti podrobně opakovat. Soud prvního stupně zdůraznil, že skutečnostmi týkajícími se toho, že žalobce je hlavním představitelem Xxxu, že stál za spácháním podvodu v Xxx, že se jiným způsobem podílel na spáchání podvodu v Xxx a že zajišťoval přípravou nebo jinou fází podvodu v Xxx, se zabývaly orgány činné v trestním řízení a trestní stíhání žalobce pravomocně zastavily. Tyto záležitosti jsou tedy pravomocně uzavřené, žalobci nebyla v tomto směru nikdy prokázána vina. V obou pořadech žalované je však žalobce s uvedenou trestnou činností spojován, výroky o tom, že žalobce je v podstatě pachatelem podvodu, jsou uvedeny v obou pořadech, a proto bylo namístě vyhovět žalobě na jejich odstranění. Nebylo možné odstranit pouze některé fragmenty pořadů a musely být odstraněny jako celek. Žalobce má v souvislosti s uvedeným závěrem nárok na omluvu

za tvrzení, že žalobce stál za spácháním podvodu v Xxx či, že se jiným způsobem podílel na spáchání podvodu v Xxx, že zajišťoval přípravou nebo jinou fází spáchání podvodu v Xxx a že kontroloval jakýkoli z uzlů nezbytných pro spáchání podvodu v Xxx. Žalobci nenáleží omluva za výrok, že žalobce se podílel na tom, že Xxx nakoupily akcie firmy Xxx, ani za výrok, že v důsledku transakcí, na kterých se žalobce podílel, zkrachovaly bankovní domy, neboť tyto výroky v žádném z pořadů výslovně nezazněly. Dále mu nenáleží omluva za výrok, že „xxx xxx, xxx xxx“, neboť tento výrok je pravdivý a má oporu v pravomocném rozsudku Vrchního soudu v Praze sp. zn. 6 To 20/2006. O nákladech řízení rozhodl soud prvního stupně postupem podle § 142 odst. 3 o. s. ř., a uložil jejich náhradu žalované, a to vzhledem k tomu, že žalobce byl neúspěšný jen v relativně malé části své žaloby a jeho žalobní návrh byl opodstatněný.

6. Proti rozsudku soudu prvního stupně podali včasné a přípustné **odvolání** jak žalobce, tak i žalovaná.
7. **Žalobce** napadl **odvoláním** výrok V rozsudku soudu prvního stupně. Namítá nepravdivost výroku, podle něhož byla xxx xxx žalobce pravomocně odsouzena. Osoby, které byly odsouzeny v trestním řízení, tj. V.V. (dříve F.), T.R., V.N. a Ing. J.M., žalobce nezná a nebyly jeho obchodními partnery. Z kontextu reportáží bylo zřejmé, že podávají informaci o tom, že žalobce se podílel na nákupu bezcenných akcií firmy Xxx, a že v důsledku transakcí, na kterých se podílel žalobce, zkrachovaly bankovní domy. Tyto výroky jsou neoprávněným zásahem do práv žalobce a náleží mu za ně omluva. Navrhuje proto, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalovaná bude povinna uveřejnit omluvu za příspěvek uveřejnění v pořadu Události dne xxx i za uvedené výroky, ve znění, v jakém ji navrhl v žalobě.
8. **Žalovaná** podala **odvolání** proti výrokům I, II, III, IV a VI rozsudku soudu prvního stupně. Trvá na tom, že celkové vyznění obou reportáží je pravdivé, neboť z Xxx zmizela přibližně miliarda korun, orgány činné v trestním řízení i soudy označily zmizení těchto finančních prostředků za sofistikovaný podvod, v trestním řízení byla povolena obnova trestního stíhání žalobce, kterého policie navrhla obžalovat za podvod. V reportáži odvysílané xxx, tj. po povolení obnovy trestního stíhání, nebylo možno předvídat, jak stíhání žalobce dopadne. V reportážích nezaznělo, že by žalobce podvod spáchal. Žalobce byl v reportážích označován přesně tak, jak byla jeho pozice označena orgány činnými v trestním řízení. Žalovaná postupovala v souladu s presumcí nevinu a v souladu s Kodexem České televize. Soud prvního stupně posuzoval výroky o tom, že skupina Xxx pod vedením žalobce stála za sofistikovaným podvodem a že kontrolovala všechny klíčové uzly transakce, bez kontextu, v jakém informace zazněly. V reportážích bylo opakovaně uváděno, že policie žalobce podezírá, že se jedná o názor vyšetřovatelů a že stíhání není ukončeno. Redaktor reportáže ze dne xxx vycházel z usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla povolena obnova řízení a ve kterém bylo popsáno spojení Xxxu s Xxx i s Plzeňskou bankou. O úloze žalobce v Xxxu a o jeho podílu na transakcích Xxx vypovídali svědci v trestním řízení s obžalovanými Ing. K. a M.. V řízení o obnově řízení tito svědci odmítli vypovídat, jejich výpovědi z jiných řízení nemohly být použity, proto došlo k zastavení trestního stíhání proti žalobci. Žalobce proti svědkům nepodal žalobu pro křivou výpověď. V příspěvku ze dne 29. prosince 2019 nezaznělo slovo „podvod“, ani „kontrola uzlů“, není proto důvod se za toto omlouvat.
9. Reportáže soud prvního stupně neposuzoval dle žalované v kontextu, nepřihlédl k obrazové složce a neposuzoval je s ohledem na dobu jejich vysílání. Neprovedl důkazy svědeckou výpovědí redaktorů, které žalovaná navrhovala. Žalovaná zdůraznila veřejný zájem na informování veřejnosti o takto závažných kauzách. Reportáže byly vyvážené, poskytovaly prostor všem zúčastněným, žalovaná respektovala presumci nevinu žalobce. Navrhla proto, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že se žaloby zamítají, a žalobce je povinen nahradit žalované náklady řízení, případně aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

10. **Žalobce** ve vyjádření k odvolání zpochybnil včasnost odvolání žalované. Nesouhlasí s argumentací žalované, z důvodů, které uvedl v žalobě a v řízení před soudem prvního stupně. Rozsudek soudu prvního stupně je ve výrocích I, II, III, IV a VI věcně správný, navrhuje je proto potvrdit.
11. **Žalovaná** ve vyjádření předneseném při jednání odvolacího soudu zdůraznila, že soud prvního stupně zcela pominul obrazovou stránku obou reportáží. Historické reportáže byly řádně označeny dnem původního vysílání. Reportáže chtěly poskytnout informace o vývoji kauzy, zazněla tam stěžejní informace, že trestní stíhání bylo zastaveno, bylo tedy zřejmé, jak věc skončila. Je nesporné, že k podvodu ve věci Xxx došlo, v reportáži nebylo uvedeno, že by ho spáchal žalobce. U reportáže ze dne xxx její obsah zcela odpovídal tomu, co bylo v té době o věci známo. Žalobce dostal příležitost se vyjádřit, reportáž byla vyvážená.
12. **Odvolací soud** přezkoumal z podnětu odvolání žalobce i žalované rozsudek soudu prvního stupně, včetně řízení, které vydání rozsudku předcházelo (§ 212, § 212a a § 214 odst. 1 o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání žalobce i odvolání žalované jsou částečně důvodná.
13. Odvolací soud předně ověřil včasnost odvolání žalované. Rozsudek soudu prvního stupně byl žalované doručen dne 29. dubna 2019. Patnáctidenní lhůta k podání odvolání začala běžet dne 30. dubna 2019 a uplynula dne 14. května 2019. Tohoto dne podala žalovaná odvolání k poštovní přepravě, což potvrzuje razítko na obálce na čl. 152 spisu. Jedná se o tzv. procesní lhůtu, která je zachována, je-li posledního dne lhůty podání odevzdáno orgánu, který má povinnost je doručit (§ 57 odst. 3 o. s. ř.). Z uvedeného plyne, že žalovaná podala poslední den lhůty odvolání k poštovní přepravě, její odvolání je proto včasné.
14. Při posouzení důvodnosti nároku na odstranění reportáží vzal odvolací soud v potaz dobu odvysílání každé z nich. Žalovaná uveřejnila reportáž ze dne xxx v souvislosti s povolením obnovy trestního stíhání žalobce. Z pohledu této události informovala o obnoveném trestním stíhání a o předchozím vývoji vyšetřování týkajícím se vytunelování Xxx. Mezi účastníky není sporné, že žalobce byl z podvodného jednání ve vztahu k Xxxm obviněn, on ani jiný představitel tehdejší skupiny Xxx však nebyl v souvislosti s transakcemi týkajícími se Xxx odsouzen. Odvolací soud souhlasí se žalovanou v tom, že kauza Xxx byla předmětem veřejného zájmu a informování o ní, včetně osob s ní spojených, pokrývala zpravodajská licence. Tato licence má však své meze, při informování o trestních stíháních je zejména nezbytné dodržovat zásadu presumpce neviny. Lze přisvědčit žalobci, že presumpce neviny nebyla vůči jeho osobě v reportáži zveřejněné dne xxx respektována, a to jak výslovnými projevy redaktorů a zařazených výroků třetích osob, tak i kontextem některých informací. Divák z reportáže musel nabýt silný dojem, že žalobce je pachatelem. Již v úvodu reportáže moderátor uvedl, že se za sofistikovaným podvodem, při kterém zmizela více než miliarda korun, stála skupina Xxx, jejímž hlavním představitelem byl i žalobce. Jedná se o jednoznačné tvrzení, které žalobci přisuzuje podvodné jednání. Ani navazující věta moderátora, ve které informuje o tom, že o obžalobě bude teprve rozhodnuto, nemění nic na předchozím výslovném porušení presumpce neviny a navíc tato věta, že bude teprve rozhodnuto, vyznívá tak, že už jen zbývá, aby o tom, že žalobce spáchal podvod, což žalovaná ví, že spáchal, rozhodl (ve smyslu potvrdil) ještě soud.
15. V dalších částech této reportáže redaktor sdělil informace o tom, že přípravnou fází jednání, které vedlo k vytunelování Xxx, zajišťoval Xxx fakticky řízený žalobcem, že Xxx pod vedením žalobce vykupoval akcie z kupónové privatizace s cílem ovládnout banky, investiční společnosti i fondy před zánikem provedl operaci, která vstoupila do dějin tunelování. Je zde též uvedeno, že Xxx zahájil tunelování Xxx převodem správcovské firmy na tzv. bílé koně, se záměrem, aby se jeho představitelé nevystavili trestnímu stíhání. Na toto sdělení redaktora navazuje svědecká výpověď, která popisuje žalobce jako iniciátora podvodných transakcí. Po výpovědi státního zástupce a ekonoma, kteří popsali tzv. realizační fázi vyvedení finančních prostředků z Xxx s označením, že

se jedná o podvod a zločin, redaktor konstatoval, že toto by nebylo možné bez účasti Xxx, který kontroloval všechny klíčové uzly transakce, včetně banky, přes kterou peníze „odtekly“. V citovaných částech reportáž výslovně označuje jednání žalobce či jím řízeného Xxx za protiprávní jednání či výslovně za podvod, což bylo v dané fázi trestního řízení, tj. před rozhodnutím soudu o vině, v rozporu s presumpcí nevinu. Žalobce je v reportáži představen jako hlavní představitel skupiny Xxx, který plánoval i realizoval její činnost. Vzhledem k tomu, že reportáž v této části fakticky klade rovnítko mezi žalobce a skupinu Xxx, je nutno výroky přisuzující Xxxu trestnou činnost považovat i za týkající se žalobce.

16. Odvolací soud nepominul časový kontext vysílání reportáže. Jednalo se o dobu, kdy bylo rozhodnuto o obnově trestního stíhání žalobce, v předchozích trestních řízeních byly provedeny důkazy, které svědčily v jeho neprospěch. I za těchto okolností však je nutno popisovat jednání tak, aby bylo zřejmé, že jsou obviněnému (pouze) kladena za vinu, o níž bude teprve rozhodnuto, nikoliv o nich informovat jako o tom, co žalobce bezpochyby spáchal. Výroky typu „*přípravnou fází zajišťoval Xxx*“, „*Xxx nastartoval krizi českého bankovníctví*“, „*Xxx ... stihne provést operaci, která vstoupí do dějin tunelování*“, „*Fáze tunelování Xxx začíná, když Xxx převádí na bílé koně správcovskou firmu...*“ a další popisují uvedené skutečnosti jako fakta, bez vyjádření možnosti jiného průběhu událostí. Žalované jakožto veřejnoprávnímu sdělovacímu prostředku mělo a muselo být zřejmé, že do doby pravomocného odsouzení v trestním řízení je nutno o jednání žalobce informovat jako o podezření z podvodného jednání, což v reportáži nebylo dodrženo. Jak výroky moderátora, tak i zařazené vstupy s výpověďmi svědků či s částmi archivních reportáží, v kontextu vykreslují s jistotou žalobce jako osobu, která naplánovala a realizovala podvodné jednání, z čehož byl ovšem v době odvysílání reportáže pouze obviněn.
17. Reportáž „Xxx.“ zveřejněná dne xxx v rámci pořadu Reportéři ČT proto z důvodu porušení presumpce nevinu neoprávněně zasahuje do osobnostních práv žalobce a bylo namístě vyhovět žalobě na její odstranění. Odvolací soud se stejně jako soud prvního stupně zabýval možností odstranění pouze některých výroků. Dospěl však k závěru, že to není možné, neboť na výše citované výroky, které popisují žalobce jako strůjce a aktéra podvodného jednání, navazují v kontextu i ostatní části, včetně obrazových složek. Reportáž zpracovává v celistvé formě vyšetřovací verzi, na jejímž základě bylo vedeno trestní stíhání žalobce a podle níž žalobce naplánoval důmyslný systém finančních transakcí, které započaly vykoupením akcií Xxx Xxxem za obrovskou částku v hotovosti, a pokračovaly několikanásobným převodem různých částí Xxx na převážně zahraniční subjekty, v průběhu těchto transakcí Xxx přišly o 1,2 miliardy korun. Reportáž prezentuje tuto vyšetřovací verzi, se zdůrazněním, že žalobce a jím řízený Xxx řídil přípravnou i realizační fázi podvodu, tento náhled na věc je vyjádřen v celém pojetí reportáže. Archivní obrazové záběry i různé grafy znázorňující tok finančních prostředků zobrazují Xxx či žalobce jako strůjce podvodu. Do reportáže tvůrci zařadili výhradně ty části archivních příspěvků, které prezentovaly jednání žalobce (či s ním spojeného Xxx) jako protiprávní, s cílem nezákonně vyvést finanční prostředky akcionářů z Xxx. Je zřejmé, že výsledky vyšetřování a zejména rozhodnutí o obnově trestního řízení žalobce poskytovalo podklady pro popsanou verzi průběhu událostí v případě Xxx. Tvůrci reportáže tento podklad uchopili celistvě jako jednoznačné sdělení, že takto se věci bez jakýchkoliv pochybností udály, všechny části reportáže jsou vystavěny tak, aby v souhrnu potvrzovaly podvod ze strany žalobce. Jak je již výše uvedeno, tímto byla reportáž jako celkem hrubě porušena presumpce nevinu. Vzhledem k popsanému obsahovému sepjetí reportáže odvolací soud dospěl k závěru, že je nezbytné vyhovět žalobě na odstranění celé reportáže.
18. Lze připomenout, že zásada presumpce nevinu jako základní právo se nevyčerpává výlučně vůči orgánům činným v trestním řízení. Za účelem ochrany práv osob, vůči nimž je vedeno trestní řízení, z ní totiž plynou povinnosti rovněž ve vztahu k ostatním státním orgánům, a nepřímě i ve vztahu k osobám soukromého práva. Jednou z nich je jejich povinnost postupovat při informování o probíhajícím trestním řízení nebo o určitém jednání, které by mohlo naplňovat znaky trestného

činu, tak, aby nedošlo k nepřiměřenému zásahu do osobnostních práv osoby, u níž sice vyvstává podezření ze spáchání trestného činu, jež však v tomto ohledu nebyla pravomocným rozsudkem uznána vinnou. Zveřejnění informace, že se určitá osoba dopustila trestného činu nebo že v tomto směru existuje důvodné podezření, má bez ohledu na to, zda je učiní státní orgán nebo kdokoliv jiný, vždy potenciál zasáhnout do jejího práva na ochranu osobnosti, a to zejména pokud jde o její právo na osobní čest, dobrou pověst a ochranu jména. Je-li o někom řečeno, že spáchal trestný čin, je tím míněno, že se dopustil protiprávního a společensky škodlivého jednání, které není ze strany většiny společnosti akceptovatelné nebo jí je dokonce považováno za zavrženíhodné. Z tohoto důvodu se takovéto tvrzení může s velkou intenzitou negativně promítnout do všech sfér jeho života, včetně toho, jak je vnímán v okruhu svých nejbližších, tedy ze strany rodiny a přátel, nebo v pracovních či jiných vztazích. Snížení či dokonce ztráta důvěry, které je osoba nařčená ze spáchání trestného činu vystavena, pro ni mohou mít v závislosti na konkrétních okolnostech neodčinitelné následky (*srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15. listopadu 2012, sp. zn. 30 Cdo 1413/2012 a nálezk Ústavního soudu ze dne 23. června 2015, sp. zn. II. ÚS 577/13*).

19. Ve vztahu k požadavku na omluvu za reportáž odvysílanou dne xxx však dospěl odvolací soud k odlišnému závěru než soud prvního stupně, který žalované uložil povinnost zveřejnit omluvu ve výše citovaném znění. Takové znění omluvy však není přiléhavé, neodpovídá totiž konkrétní povaze zásahu do osobnostních práv žalobce, ke kterému došlo konkrétní reportáží, a nepředstavuje tak přiměřené zadostiučinění. Jak je uvedeno výše, reportáž vznikla v průběhu trestního řízení a byla jí porušena ve vztahu k žalobci presumpce neviny. Žalobce však nežádal omluvu ve znění, které by reflektovalo porušení presumpce neviny, nýbrž za to, že tvrzení v reportáži byla manipulativní a nepravdivá. Takto reportáž v době jejího odvysílání hodnotit nelze. V této době, kdy bylo rozhodnuto o obnově trestního stíhání žalobce za jednání, která vedla k vytunelování Xxx, žalovaná informovala o tom, z jakých jednání byl žalobce obviněn, sdělovala informace, které byly podloženy zjištěními z trestních řízení. Ve fázi povolení obnovy byla podvodná jednání ve vztahu k Xxxm žalobci kladena za vinu, a tato jednání odpovídala tvrzením v reportáži. Žalovaná pochybila, pokud tyto informace prezentovala jakožto prokázané skutečnosti, ale nikoli v tom, že by v době zveřejnění byly zjevně nepravdivé či manipulativní, resp. v době odvysílání nebyla podstatná jejich pravdivost či nepravdivost. Žalobce byl z jednání popsaného v reportáži obviněn, popsané transakce se udály a v době zveřejnění reportáže byl za tato jednání žalobce trestně stíhán, trestní řízení probíhalo. K zastavení trestního stíhání došlo pak později, a to z důvodu, že nebylo prokázáno, že popsaná jednání spáchal žalobce, nikoliv proto, že k nim vůbec nedošlo. Reportáž lze hodnotit z hlediska pravdivosti informací o vině či nevině žalobce až od okamžiku zastavení trestního stíhání. Omluva formulovaná žalobcem (za nepravdivá a manipulativní tvrzení) proto není přiléhavá, a to nikoliv v jednotlivých částech, ale v jejím celku, neboť nepostihuje porušení presumpce neviny, za které by omluva případně přicházela v úvahu, nýbrž zásah jiné povahy. Soud omluvu nemůže upravit nad rámec požadovaného petitu, proto byla žaloba v tomto nároku zamítnuta.
20. Druhá reportáž byla odvysílána v rámci zpravodajského pořadu Události dne xxx, tedy po zastavení trestního stíhání žalobce, ke kterému došlo dne 23. prosince 2015. Po tomto datu již bylo zřejmé, že žalobci podvodná jednání ve vztahu k Xxx nelze dávat za vinu, není možné ho označovat za aktéra transakcí, v jejichž důsledku byly z Xxx vyvedeny velké finanční částky byť s dodržením zásady presumpce neviny, o tu totiž již v této fázi nejde, trestní řízení totiž skončilo pro žalobce tak, že jeho vina prokázána nebyla. Pokud tedy do doby rozhodnutí trestního soudu (skončení trestní věci) se na žalobce mělo hledět jako na nevinného, tedy měla se předpokládat (presumovat) nevina, tak po rozhodnutí soudu, kdy bylo trestní stíhání zastaveno, nejde již jen o presumpce neviny, ale jde o stav neviny. Po rozhodnutí trestní věci tak již naopak lze hodnotit výroky ohledně podílu žalobce na podvodech v Xxx z hlediska pravdivosti a s tím související manipulaci s fakty.

21. Odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně vyhodnotil většinu obsahu reportáže ze dne xxx jako nezávadnou z hlediska nepřiměřených zásahů do osobnostních práv žalobce.
22. Reportáž je uvozena zprávou, že pražské vrchní státní zastupitelství zastavilo trestní stíhání žalobce ve věci Xxx a že podle státního zástupce nejsou důkazy o žalobcově vině. Následuje výrok, který napadá žalobce, o tom, že řada jeho bývalých partnerů byla pravomocně odsouzena, žalobce nikoliv, nevybočuje z mezí řádného výkonu svobody projevu. Příklad podvodného vyvedení finančních prostředků z Xxx byl předmětem několika trestních řízení, v jednom z nich bylo pravomocně uznáno vinnými několik osob, a to za jednání související se skutky, za které byl stíhán žalobce (viz *rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 27. února 2007, sp. zn. 6 To 20/2006*). Žalobce nepochybně odsouzení uvedených osob, namítá však, že s ním neměly být spojovány a označovány za jeho bývalé partnery, neboť se nepodílel na transakcích, za které byly tyto osoby odsouzeny, a nezná je. Odvolací soud posoudil uvedený výrok jako přípustné mediální zjednodušení, které připouští ve své judikatuře i Ústavní soud (viz např. náleze ze dne 8. února 2000, sp. zn. I. ÚS 156/99). Celkové vyznění výroku je v kontextu nutno chápat tak, že jednání odsouzených osob navázalo na ekonomické transakce Xxxu poté, kdy Xxx nakoupil v letech 1996 – 1997 akcie od Xxx. Žalobce nepochybně, že by k těmto transakcím Xxxu nedošlo, v žalobě k nim uvedl, že shromáždění peněžních prostředků v Xxx mělo své právní a ekonomické důvody, odmítal pouze to, že by o něm, ze strany Xxx rozhodoval on. Souvislost obchodních aktivit žalobce a odsouzených osob konstatoval Vrchní soud v rozsudku sp. zn. 6 To 20/2006, kde zmiňuje žádost odsouzených o konání společného řízení s žalobcem, vzhledem k tomu že jejich jednání bezprostředně souvisí (strana 18, třetí odstavec rozsudku), vrchní soud dále konstatuje souvislost jednání odsouzených se soustředěním peněžních prostředků na účtech Xxx na straně 20, druhý odstavec rozsudku. Pojem „partneři“ není termín s jednoznačnou právní definicí, může být použit i v širších souvislostech. Xxx i odsouzené osoby se nesporně podílely na obchodních transakcích Xxx. Lze korigovat tvrzení soudu prvního stupně, podle něhož žalobce a odsouzené osoby byly v kontaktu. Taková skutečnost nebyla potvrzena, jak je však uvedeno výše, absence osobního kontaktu nevyklučuje označit určitou skupinu osob jako partnery v obchodním styku. Vzhledem k tomu, že není sporu o tom, že Xxx i odsouzené osoby se podílely na vzájemně souvisejících obchodních transakcích Xxx, odvolací soud nevyhodnotil označení „bývalí partneři“ za nepravdivé a nepřipustné zasahující do žalobcových osobnostních práv. Podstata vady sdělení druhé reportáže totiž ani není v tom, že odsouzené osoby označuje za bývalé partnery žalobce, to má historickým provázáním Xxxu a Xxx pravdivostní základ a samo o sobě to žalobce ani nepoškozuje. Žalobce je poškozen tím, že reportáž (nepravdivě) tvrdí, že žalobce je odpovědný za vytunelování Xxx, že se podílel na spáchání podvodu v Xxx, a na tom, že Xxx nakoupily akcie firmy Xxx a že v důsledku transakcí, na kterých se podílel, zkrachovaly bankovní domy. Za to se mu žalovaná omluví a odstraní k tomu se vztahující část reportáže, jak je uvedeno dále.
23. Jako manipulativní a nepravdivou lze označit archivní citaci svědka F. B. původně ze srpna 2012, který uvádí, že iniciátorem a hlavním aktérem vyvedení peněz z Xxx byl žalobce. Po zastavení trestního stíhání již bylo zřejmé, že pravdivost tohoto tvrzení nebyla prokázána. Shodně vyhodnotil odvolací soud výrok redaktorky v závěru reportáže, kterým přičítala provedení pochybných transakcí Xxx žalobcem ovládané firmě Xxx. Tyto pasáže je nutno z reportáže odstranit. Bez spojení s odpovědností žalobce za popsané transakce již však není nutno odstraňovat tvrzení, že většina bankovních domů v jejich důsledku zkrachovala. Spojení vyvedení finančních prostředků z Xxx a krachu některých bank bylo popsáno ve výše uvedeném rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 27. února 2007 a lze je považovat za pravdivé.
24. Citované části, které po zastavení trestního stíhání přičítaly žalobci podvodná jednání ve vztahu k Xxxm, je nutno z reportáže odstranit, ve zbytku její obsah nezasahuje do žalobcových osobnostních práv.

25. Vzhledem k tomu, že popsané části reportáže ze dne xxx, u nichž bylo vyhověno žalobě na odstranění, neoprávněně zasáhly do osobnostních práv žalobce, náleží mu za ně omluva. Omluva, kterou žalobce formuloval v petitu žaloby, odpovídá povaze zásahu do jeho práv. Jak je výše uvedeno, v případě reportáže ze dne xxx již je namístě (na rozdíl od reportáže ze dne xxx odvysílané v době před zastavením trestního stíhání žalobce) posuzovat výroky z hlediska pravdivosti. Odvolací soud uložil proto žalované povinnost omluvit se žalobci za nepravdivá a manipulativní tvrzení uveřejněná v reportáži uveřejněné v pořadu Události dne xxx, podle nichž je odpovědný za vytunelování Xxx, dále že se podílel na spáchání podvodu v Xxx, a na tom, že Xxx nakoupily akcie firmy Xxx, a že v důsledku transakcí, na kterých se podílel, zkrachovaly bankovní domy. Odvolací soud zamítl omluvu za výrok, že xxx xxx žalobce, kteří se s ním podíleli na finančních transakcích, byla pravomocně odsouzena, neboť, jak je uvedeno výše, tento výrok není neoprávněným zásahem do práv žalobce.
26. Lze uzavřít, že pokud jde o **rozhodnutí o věci samé**, odvolací soud vzhledem k uvedeným důvodům postupem podle ustanovení § 219 o. s. ř. výrokem I potvrdil jako věcně správný výrok I rozsudku soudu prvního stupně, kterým bylo v souladu s § 82 odst. 1 o. z. rozhodnuto o odstranění reportáže odvysílané dne xxx v pořadu Reportéři ČT pod názvem „Xxx.“. Výrokem II odvolací soud postupem podle § 219 o. s. ř. potvrdil výrok II rozsudku soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto o odstranění reportáže odvysílané dne xxx v pořadu Události pod názvem „Xxx xxx Xxx“ jako věcně správný jen v rozsahu požadavku na odstranění citace svědka F. B. a výroku redaktorky přičítajícím podvodné transakce žalobcem ovládané firmě Xxx (§ 82 odst. 1 o. z.), ve zbývajícím rozsahu odvolací soud výrok II rozsudku soudu prvního stupně změnil postupem podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. tak, že žalobu na odstranění zbývajících částí reportáže odvysílané dne xxx zamítl (§ 82 odst. 1 o. z., *arg. a contrario*). Výrokem III odvolací soud změnil též postupem podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. výrok III napadeného rozsudku soudu prvního stupně tak, že žalobu na omluvu za výroky uveřejněné v reportáži ze dne xxx zamítl (§ 2951 odst. 2 o. z., *arg. a contrario*). Ve vztahu k žalobnímu požadavku na omluvu za výroky uveřejněné v pořadu Události dne xxx odvolací soud rozhodl výrokem IV, kterým pro přehlednost souhrnně formou změny rozhodl o odvolání účastníků proti výrokům IV a V rozsudku soudu prvního stupně, kterými soud prvního stupně o předmětné omluvě rozhodoval. Odvolací soud zde výsledně shledal na základě § 2951 odst. 2 o. z. důvodnou žalobu v rozsahu požadavku žalobce na omluvu za nepravdivé a manipulativní výroky týkající se odpovědnosti žalobce za vytunelování Xxx, podvodného jednání spáchaného v Xxx, podílu žalobce na nákupu akcií firmy Xxx a podílu na krachu bankovních domů [částečně tedy materiálně potvrdil rozsudek soudu prvního stupně (§ 219 o. s. ř.) a částečně jej změnil (§ 220 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.)]; ve zbývajícím rozsahu, tj. ohledně požadavku na omluvu za výrok, že xxx xxx xxx, shodně se soudem prvního stupně žalobu důvodnou neshledal (§ 2951 odst. 2 o. z., *arg. a contrario*), materiálně tedy jeho rozhodnutí představuje v této části potvrzení rozhodnutí soudu prvního stupně (§ 219 o. s. ř.).
27. Vzhledem k tomu, že odvolací soud částečně změnil rozsudek soudu prvního stupně, rozhodoval nejen o nákladech odvolacího řízení, ale znovu i o **nákladech řízení** před soudem prvního stupně (§ 224 odst. 2 o. s. ř.).
28. Žalobce v řízení výsledně uspěl v rozsahu požadavku na odstranění reportáže ze dne xxx, naopak neuspěl v rozsahu požadavku na omluvu za tuto reportáž. Žalovaná tedy uspěla ohledně omluvy za reportáž ze dne xxx, ale ohledně odstranění této reportáže neuspěla. V rozsahu požadavku na odstranění reportáže ze dne xxx a v rozsahu požadavku na omluvu za tuto reportáž byli žalobce a žalovaná oba částečně úspěšní a částečně neúspěšní. Výsledně je poměr úspěchu a neúspěchu účastníků srovnatelný.

29. Odvolací soud proto o nákladech řízení před soudy obou stupňů rozhodl postupem podle § 142 odst. 2 o. s. ř. (pro odvolací řízení ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř.) tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů (výrok V).

Poučení:

Proti výrokům I, II, III a IV tohoto rozsudku **je** přípustné dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu prvního stupně do dvou měsíců od jeho doručení, jestliže dovoláním napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Proti nákladovému výroku V dovolání přípustné **není** (§ 238 odst. 1 písm. h/ o. s. ř.).

Praha 9. ledna 2020

JUDr. Veronika Křesťanová, Dr. v. r.
předsedkyně senátu